

Правно - исторически факултет

2700 Благоевград, пл. „Георги Измирлиев - Македончето“

тел./факс: 073/88 66 17; e-mail : admin@law.swu.bg

Магистърска програма по Право

а. Наименование на специалността

Право

б. ОКС

магистър

в. Форма на обучение и продължителност

Приемането и обучението на студентите от специалност „Право“ с образователно-квалификационната степен „магистър“ се организира и извършва съобразно действащото законодателство: Закона за висшето образование, Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност „Право“ и професионална квалификация “юрисл”, приета от Министерския съвет с ПМС № 75/05.04.1996 г. /ДВ, бр. 31 от 1996 г./, както и вътрешните организационно-устройствени актове на Югозападния университет „Неофит Рилски”, приети от Общото събрание.

Учебният план на специалност „Право“ е в съответствие с изискванията на закона. Продължителността на обучението на студентите в редовна и задочна форма е 5 години /10 семестъра/.

г. Акредитация

Специалността “Право” е получила програмна акредитация до 2020 г.

Кратко описание на специалността

Обучението по специалност „Право“ се осъществява чрез фундаментална, специализираща и практическа подготовка, която е в съответствие с изискванията за образователно-квалификационната степен “магистър” и включва изучаването на задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини.

В учебния план са включени всички задължителни правни учебни дисциплини, утвърдени от МС за специалност от регулираните професии „Право”, със съответните хорариуми, като за някои основни учебни дисциплини хорариумът е значително завишен. Широко са застъпени и избираемите учебни дисциплини, които са от значение за профилирането на бъдещите юристи, в областта на публичноправните, частноправните и наказателноправните науки и съобразно европейските стандарти и модели, напр. Римско частно право, Концепция и интерпретация на правен текст, Право на интелектуалната собственост, Международно икономическо право, Банково право, Европейски програми и проекти, Европейско административно право, Конкурентно право в Европейския съюз, Сравнително гражданско и търговско право, Правна защита на потребителите, Арбитраж, Международно морско право, Миграционно и бежанско право, Виктимология и др.

В учебния план е предоставено място и на множество факултативни дисциплини, които студентите избират да изучават, като Съдебна реторика, Организация и дейност на ООН, Европейски съд по правата на човека, Психология на личността, Съдебно деловодство и др.

Учебният план на специалност „Право” е съобразен с изискванията за прилагане на кредитната система.

Въвеждането на кредитната система повишава конкурентоспособността на студентите от специалност „Право” и улеснява мобилността им в рамките на Европейския съюз и в другите страни. Кредитната система позволява дипломите да бъдат признати в другите страни. В съответствие с европейската образователна политика и Болонската декларация от 1999 г. особено внимание се отделя на продължаващото обучение на дипломираните студенти на факултета и на другите практикуващи юристи чрез организирани курсове, научни сесии и свободна докторантура.

Семестриалното учебно натоварване на студентите съответства на Закона за висшето образование и не превишава 30 кредитни единици. Броят на кредитите по съответните дисциплини е съобразен с хорариума и степента на трудност на дисциплината.

В семинарните занятия се решават практически казуси от правораздавателната дейност на органите на съдебната власт, а през учебната 2013/2014 г. ще бъде открита и напълно реконструираната и обновена съдебна зала за симулиране на съдебни процеси.

Процесът на обучение е съобразен със съвременните дидактически методики, широко се прилагат разнообразни интерактивни форми, мултимедии, видеофилми, развива се практика по организиране на симулации и др. Специално внимание се обръща на задължителното **практическо обучение** в държавните учреждения на централната и териториалната администрация и в органите на местната изпълнителна власт, в съдилищата, прокуратурата и органите на досъдебното производство.

В изпълнение на Закона за спорта е включена и дисциплината „Спорт”. Студентите сами заявяват желанието си какъв точно спорт да упражняват. В това отношение възможностите са големи, тъй като университета катедра „Физическа култура и спорт” разполага с достатъчно и квалифицирани преподаватели по повечето от упражняваните спортни дисциплини и с добра спортна база, която може да се използва целогодишно.

Ръководството на факултета отчете обективната необходимост от **изучаването на чужди езици** от студентите от специалност „Право” и въведе през учебната 2011/2012 г. чуждоезиково обучение по английски език като избираема учебна дисциплина от първи до четвърти семестър.

С оглед пълноправното ни членство в ЕС предимство се дава на английски, немски и френски език. Правно-историческият факултет разполага с висококвалифицирани преподаватели на основен трудов договор в Университета, които обезпечават езиковото обучение на студентите по специалността. Това позволява успешно решаване на задачите за формиране на чуждоезикова подготовка, гарантираща успешна реализация както в областта на вътрешното, така в правото на Европейския съюз и на международното право.

Студентите от специалност „Право” могат да изучават по свое желание всяка факултативна учебна дисциплина, включена в учебния план, независимо от курса, в който се обучават. По учебен план студентите могат да изучават **факултативни дисциплини** с хорариум, ненадхвърлящ 350 академични часа. Резултатите от изучаваните факултативни дисциплини се отразяват в дипломата на студента.

Студентите, които са положили изпитите си и имат успех от следването, не по-нисък от много добър /5,00/, могат да преминат на **индивидуален план на обучение с цел завършване на**

висшето образование в съкратен срок, а тези с успех от следването, не по-нисък от добър /4,00/, имат възможност за едновременно **/паралелно обучение/** и по друга специалност в Югозападния университет, когато отговарят на изискванията за прием в съответното професионално направление.

Завършилите специалността „Право”, след провеждане на задължителния практически стаж и успешно положен практико-теоретичен изпит пред Министерството на правосъдието, придобиват **правоспособност на юристи** и могат да работят като:

- съдии, прокурори, следователи, съдии изпълнители, съдии по вписванията в системата на съдебната власт;
- адвокати и медиатори;
- специалисти в пробационните служби;
- нотариуси, или частни съдии-изпълнители;
- юрисконсулти, експерти и други специалисти или ръководни длъжности в системата на централните и териториални органи на изпълнителна власт, на местното самоуправление и местната администрация в системата на управлението;
- юрисконсулти, юридически съветници и членове на съветите на управление на различни икономически обединения, политически партии, ръководни длъжностни лица в търговските дружества, кооперациите и другите икономически обединения;
- одитори;
- консултанти, юрисконсулти и на други ръководни длъжности в неправителствени организации, юридически лица с нестопанска цел, сдружения, фондации, синдикати, религиозни обединения и пр.;
- експерти и служители в Министерството на външните работи, дипломатически представителства в чужбина и задгранични икономически и други представителства и пр.;
- експерти и служители в организационните структури и специализираните органи на Европейския съюз, Съвета на Европа, Организацията на обединените нации, Световната банка, ЮНЕСКО, Международната организация на труда, УНИЦЕФ, Европейската организация за икономическо сътрудничество и развитие, ОПЕК, и др.;
- служители на всички длъжности в учреждения и организации, за които се изисква висше юридическо образование, включително в учрежденията на образователната система.

Завършилите специалност „Право”, които не са придобили правоспособност по Закона за съдебната власт, могат да работят като **специалисти** с висше образование в държавната или в общинската администрация, в стопанските организации и пр., да изпълняват административно-управленски функции и да извършват административно обслужване; да координират документооборота между различни звена; да администратират услуги в различни области; да управляват основните звена по организирането и функционирането на административни звена, както и комуникирането с други организационни и управленски структурни звена.

2. Обучение на докторанти

Завършилите специалността могат да продължат обучението си за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”.

а. Професионално направление 3.6 Право

б. Научна специалност:

- Административно право и административен процес
- Гражданско и семейно право
- Трудово право и обществено осигуряване
- Международно право и международни отношения

- Наказателно право
- Наказателен процес

в. Форма на обучение

Обучението на докторанти се извършва съгласно законовите разпоредби /ЗВО, ЗРАСРБ/ в трите установени форми: редовна, задочна и докторантура на самостоятелна подготовка. Третата форма се използва в широк план, преди всичко за осигуряване условия за научна проява /въвеждане в научно-изследователската дейност/ на заинтересованите юристи от практиката. Като докторанти на самостоятелна подготовка са зачислени изявени представители от практиката: магистрати, адвокати и експерти. Значителният брой на чуждестранни докторанти потвърждава засилващия се интерес за обучение в различните научни специалности, акредитирани в Правно-историческия факултет.

г. Акредитация

През 2013 г. с високи оценки бяха акредитирани за срок от 5 г. докторските програми за придобиване на образователната и научна степен “доктор” по: Административно право и административен процес, Гражданско и семейно право, Трудово право и обществено осигуряване, Международно право и международни отношения, Наказателно право и Наказателен процес.

д. Кратко описание на научно-изследователската дейност

Важна е ролята на отделните катедри, които развиват относително самостоятелна дейност, благоприятстваща обучението и научно-изследователските изяви на докторантите. Катедрата по Гражданско-правни науки организира редовно научни семинари, дискусии, кръгли маси по актуални въпроси в доктрината и практиката. Докторантите по традиция активно участват на тези форуми със свои аргументирани становища, научни съобщения и изказвания по актуални правни въпроси.

Установеното делово сътрудничество с юридическите факултети от други европейски страни дава възможност за по-добри сравнителноправни аналитични разработки на подготвяните дисертации от докторантите. Изследването на чужди правни системи разширява тяхната научна подготовка. Обучаваните докторанти са посещавали правните факултети на Московския държавен университет „Ломоносов”, Московската държавна юридическа академия „О. Е. Кутафин”, Брюкселския свободен университет, Университета „Аристотел” в гр. Солун, в Париж 1 – Сорбоната и пр., което е важна предпоставка за постигане на качество в тяхната научно-изследователска дейност.

Правно-историческия факултет съвместно с Центъра за международноправни изследвания в Залцбург, Австрия, ежегодно организира цикъл лекции за студентите от Правно-историческия факултет.

В пряка връзка с успешната научно-изследователска дейност на докторантите е университетската Стратегия за международно сътрудничество. Ежегодно Югозападният университет „Неофит Рилски”, финансира съгласно Наредба № 9 на МОН научно-изследователски проекти с докторантско и студентско участие, научните резултати от които разкриват интересни страни от научния потенциал на факултета. Те се осъществяват под научното ръководство на хабилитирани преподаватели от факултета.

В по-широк мащаб се практикува участието в университетските научни проекти. Същевременно те кандидатстват със свои разработки или в съавторство и по научни проекти с национално или европейско финансиране.

Други проекти, в които са участвали докторанти от специалността, са: „Устойчиво развитие на академичния състав на Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград чрез изграждане на система за обмен на знания и повишаване на квалификацията”, 2003; “Студентска и преподавателска мобилност, организация на мобилността и въвеждане на Европейската система за трансфер на кредити”, 2005 г. и др.

През 2006-2008 г. бе реализиран проект в рамките на Трансгранично сътрудничество Гърция-България – Interreg-III между Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски” и Юридическия факултет на Университета „Демокрит” – Комотини, Гърция.

През 2011-2013 г. преподаватели от факултета участваха в екипа, реализиращ проект GROSS-INNO-CUT „ETCP GR/BG 2007-2013 Gross Border Implementation of Innovative Cost Cutting technologies” по Европейското териториално сътрудничество Гърция-България, който бе обявен за „добра практика”. Докторантите от специалност „Право” имат възможност да оповестяват резултатите от своите изследвания, като се представят на научни форуми, организирани от Правно-исторически факултет при Югозападен университет „Неофит Рилски” съвместно с други университети и научни организации, включително и чуждестранни. Техни научни разработки бяха представени на международна конференция на факултета „България и Европейският съюз”, проведена през м. април 2005 г., на която официален гост беше бившият министър-председател, както и на научните форуми: Международна конференция „Гражданското общество в XXI век”, съвместно с Московската държавна юридическа академия, Университет „Сократ” – Атина, и Университета в Болоня, Италия /3-4 ноември 2006 г./, Балкански симпозиум по въпросите на извънсъдебните средства за разрешаване на търговските спорове /октомври 2006, Благоевград/, Дискусия на тема „Религия, право, общество” с гост проф. Микиячи Окиама – Нанзен институт, Япония /11-14 декември, 2006 г., Благоевград/. През май 2011 г. в Правно-историческия факултет специалният докладчик на Съвета за правата на човека по въпросите за независимостта на съдии и адвокати към ООН – Г-жа Габриела Кнаул представи публична лекция.

По случай 20-годишнината на Правно-историческия факултет се проведе Международна научна практическа конференция „Право, управление и медии през XXI век”, приключила с отпечатване на юбилеен сборник в два тома, обхващащ различни тематични блокове, съответстващи на професионалните направления във факултета. По време на този изключително престижен научен форум бе отделено специално внимание на младите учени, асистентите, докторантите и студентите, като техните научни доклади бяха публикувани във втори том. През м. март 2013 г. именно от Правно-исторически факултет започнаха честванията по случай 10 години от създаването на Дипломатическия институт към Министъра на външните работи на Република България като Директорът на института представи публична лекция, посветена на „Дипломатическата професия днес”.

Съществено значение за осигуряване на възможности за публикуване на научни статии на докторантите и студентите имат две специализирани научни издания, издавани от Правно-исторически факултет, именно: „Научни известия” и списание „Международна политика”. Стремешът на редакционната колегия да поддържа високо равнище на научните и научно-приложните разработки е предпоставка за добро качество на научните статии на докторантите. Списанието „Научни известия” се разпространява за реферирани в чуждестранни библиотеки чрез международния книгообмен на Народна библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”. То се реферира в каталозите както на Народната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”, така и в следните библиотеки и институции: The New York Public Library – New York, USA; United Nations – New York, USA; Square de Meeus – Brussels, Belgium; Российская государственная библиотека – Международный книгообмен – Москва, Россия; Институт научной информации по общественным наукам Академии наук РФ – Москва, Россия.

Докторантите имат достъп за публикации и в електронното списание „Scientific research”, издавано от ЮЗУ „Н. Рилски”, което също е предпоставка за повишаване на публикационната активност.

3. Продължаващо обучение

При новите условия в отговор на предизвикателствата, които се предявяват от Европейския съюз, ръководството на Правно-историческия факултет обръща специално внимание на **продължаващото обучение**. Програмно значение за провеждането на новата учебна политика се отрежда на Болонската декларация за продължаващото обучение, която предопределя и насоките за развитието на продължаващото обучение на юристите от практиката. Утвърдена е специална програма за провеждане на продължаващото обучение на юристи. Тя е адресирана преди всичко към възпитаниците на факултета, които практикуват професията си в различните сфери /области/ на обществения живот. Определени са следните форми за неговото провеждане:

- **организиране на летни курсове** от тематично специализирани лекции за удовлетворяване различните потребности на практикуващите юристи;
- **организиране на дистанционно продължаващо обучение:** групово или индивидуално, под ръководството на висококвалифицирани преподаватели;
- **организиране на договорно продължаващо обучение на юристи** от различните системи за управление на основата на сключени договори със съответните министри, браншови организации и други органи.

В Правно-историческия факултет за студентите от специалност „Право” е въведен и репетиториум, който се провежда непосредствено преди държавни изпити от утвърдени юристи с дългогодишна практика. Основната цел е посредством репетиториумите да се направи преглед на промените в правната уредба, да се отчете най-новата съдебна практика и да се решат примерни казуси, свързани с конкретна правна проблематика.

Обучението завършва с полагането на **писмен и устен държавен изпит** по „Гражданскоправни науки”, „Наказателноправни науки” и „Публичноправни науки”, за всеки от които се присъждат по 15 кредита, след което студентите получават образователно-квалификационна степен „магистър”.